

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Дипломна робота

на здобуття кваліфікаційно-освітнього рівня «магістр»

**Лексико-граматичні та стилістичні особливості
англійських паремій**

Виконала:

студентка VI курсу 62 групи

напряму підготовки: 020303 Філологія

спеціальності: 8.02030302 Мова і

література (англійська)*

Самойленко Олександра Павлівна

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської мови

Котнюк Людмила Григорівна

Житомир – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПАРЕМІЙ.....	9
1.1. Паремії як фразеологічні одиниці.....	9
1.2. Етнокультурний елемент.....	15
1.3. Структура англійських речень.....	21
1.4. Стилiстичні ресурси англійської мови.....	27
Висновки до Розділу 1.....	34
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ПАРЕМІЙ.....	36
2.1. Національна специфіка паремій.....	36
2.2. Лексичне наповнення англійських паремій.....	44
2.3. Класифікація паремій відповідно до мети висловлювання.....	52
2.4. Структурні особливості паремій.....	54
2.5. Стилiстичні особливості.....	58
Висновки до Розділу 2.....	66
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	68
RESUME.....	71
ДОДАТКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	101

ВСТУП

Сьогодні лінгвісти часто звертають увагу на проблеми та аспекти антропологічного підходу у дослідженнях мовних явищ, зокрема на питання відображення народної культури і історії. Культурно-національна специфіка мовних одиниць завжди викликає підвищений інтерес науковців, так як можна дізнатись про різні сторони та рівні прояву певного культурного явища у мові. Культурно-національний аспект розглядається як інформація, що включає різні соціальні, етнографічні, географічні, історичні відомості й несе в собі асоціативно-образну інформацію носія мови. Тому підвищеною увагою дослідників користується явище паремії. Паремії досліджуються як літературою, так і лінгвістикою. Тому і існують різні точки зору відносно того, куди відносити прислів'я та приказки, розглядати їх як фольклорний жанр, чи як функціональні одиниці мови, які відносяться до фразеологічного фонду.

Вивченням паремій займалися багато дослідників: О.В. Кунін, включив паремії у свій словник фразеолгічних одиниць [44], В.В.Виноградов та С.І.Ожегов досліджували російську фразеологію [18; 55], Н.Н. Амосова, В.Л. Архангельський, В.Н. Телія займались питаннями сучасної англійської фразеології та її перспектив [1; 8; 70]. Серед іноземних учених, які займаються питаннями пареміології, є В. Мідер та В.Х. Коллінз [39].

Фразеологічний склад мови відноситься до тієї частини лексикону, яка відображає лінгвокультурні особливості носіїв мови, і він є дзеркалом, в якому народ виявляє свою національну самосвідомість та світогляд. Так і паремії є тим джерелом, яке можна досліджувати на предмет лінгвокультурної інформації.

Наша увага у цьому дослідженні зосереджена на частині фразеологічного складу мови, а саме тих мовних одиницях, які відображають культуру та психологію англійського народу – пареміях (прислів'ях та приказках).

Прислів'я і приказки – широко поширений жанр фольклору. Вони з'явилися ще в давні часи і створювались людьми упродовж всієї історії їхнього

існування. Точна рима, проста форма, стислість, зробили прислів'я і приказки стійкими, такими, що запам'ятовуються і часто використовуються в мовленні.

Актуальність даного дослідження визначається зростаючим інтересом до фразеологічного складу мови, який відображає лінгвокультурні особливості мови, зокрема паремій.

Об'єктом дослідження є паремії англійської мови.

Предметом дослідження є лексична наповнюваність, граматична структура та стилістичні характеристики прислів'їв та приказок в англійській мові.

Головна мета дослідження полягає у здійсненні аналізу лексичного складу, граматичної структури, стилістичного оформлення, лінгвокультурного компоненту англійських прислів'їв та приказок.

Для досягнення мети потрібно вирішити певні **завдання**:

- 1) визначити паремії, і їх місце у мові;
- 2) дослідити лінгвокультурологічну сторону паремій;
- 3) проаналізувати лексичне наповнення англійських прислів'їв та приказок;
- 4) здійснити класифікацію англійських паремій відповідно до мети висловлювання;
- 5) встановити, якою є граматична структура англійських паремій;
- 6) охарактеризувати стилістичні особливості паремій в англійській мові.

Методи дослідження. В процесі дослідження були використані: метод суцільної вибірки для відбору паремій, що слугували матеріалом дослідження; метод лінгвістичного опису та спостереження, для систематизації та класифікації матеріалу у першому розділі, а також для інтерпретації даних у другому розділі; аналіз словникових дефініцій для опису значення мовних одиниць і подальшого їх дослідження; елементи кількісного аналізу для визначення частотності вживання лексичних одиниць, а також граматичних структур серед паремій; аналіз лінгвістичної літератури для вивчення стану проблем дотичних до теми дослідження.

Теоретична значущість роботи полягає в подальшому дослідженні паремій як складової частини фразеології та визначенні способів прояву національно-культурної специфіки через мову, основні положення та висновки сприяють глибшому розумінню суті англійських паремій.

Практична значущість дослідження даної роботи полягає в тому, що отриманні результати можна використовувати в теоретичних курсах з лексикології та лінгвокультурології, на практичних заняттях з практики англійської мови, в курсових та дипломних роботах.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у тому, що в ній вперше були системно й комплексно виявлено та описано частотність вживання лексичних одиниць, а також проаналізовано граматичну структуру англійських паремій.

Матеріалом дослідження є 520 англійських паремій, взятих з сайту англійських прислів'їв та приказок, який є найбільш відвідуваним серед користувачів інтернету. До складу досліджуваної вибірки входять 4136 слів.

Апробація дослідження. Результати дослідження були апробовані у двох публікаціях:

- 1) «Національна специфіка паремій», що була опублікована в збірнику матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації», яка відбулася в Житомирському державному університеті імені Івана Франка 22 березня 2014 року.
- 2) «Communicative Classification of Proverbs», представлена на II Міжнародній студентській інтернет конференції “English in Interdisciplinary context of Life-Long Education”, яка була організована на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка з 22 квітня по 16 травня 2014 року.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з розділів, загальних висновків, списку

використаних джерел та додатків. **Загальний обсяг** магістерської роботи – 75 сторінок.

У **вступі** обґрунтовується актуальність дослідження, визначаються мета й завдання роботи, її наукова новизна, теоретичне й практичне значення, формулюються положення, що виносяться на захист.

У **першому розділі** описуються паремії як фразеологічні одиниці, дається визначення етнокультурному елементу і аналізується його відображення у мові, уточнюється характеристика структури англійських речень, а також описуються стилістичні ресурси англійської мови.

У **другому розділі** аналізується національна специфіка паремій, здійснюється кількісний аналіз лексичного наповнення англійських паремій, також здійснюється класифікація паремій відповідно до мети висловлювання, встановлюються структурно-граматичні та стилістичні особливості англійських паремій.

Список використаних джерел включає 84 позиції.

У **загальних висновках** підведено підсумки проведеного дослідження й окреслено перспективи подальшої розробки цього питання.

Основні положення, що виносяться на захист:

1. Національно-культурна специфіка англійських паремій проявляється у використанні лексичних одиниць, які несуть в собі асоціативно-образну інформацію носія мови, передаючи етнографічні, соціальні, географічні, історичні, відомості, які передаються через антропонімічний компонент (використання імен простих людей, реальних історичних осіб, біблійних персонажів), назви народностей, назви, що відображають елементи соціальної структури суспільства, топонімів (назви міст, територій), назви тварин, які викликають певні асоціативні образи.

2. Паремії представлені реченнями, що відрізняються за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні). Значно переважають розповідні та спонукальні речення, так як паремії це прості повчальні

висловлювання народу, в яких відображається конкретно змодельована усталена поведінка.

За своєю структурою паремії можуть бути різного типу: прості (односеклалні та двосеклалні (повні та еліптичні)) речення, а також секлалні речення (секлалносурядні та секлалнопідрядні). Паремії, що мають структуру секлалносурядного речення, містять 2, 3 або 4 простих речення. Секлалнопідрядні речення містять підрядні речення різного типу (підмета, додатка, обставини предикативне, означальне).

3. До секладу паремій входять різні повнозначні частини мови. Серед найуживаніших знаходяться іменники, дієслова, прикетники, займенники та числівники. Вони називають або вказують на предмети, позначають дії, стани, якості, кількість. За частотністю вживання можна виділити такі групи **іменників**:

- назви абстрактних понять, процесів, дій, характеру, та проявів психіки;
- назви предметів побуту, речей, що оточують людину;
- назви людей та тварин;
- назви природних явищ, частин тіла людини і тварини, одиниць виміру, груп осіб, власних імен, назв національностей і елементів соціальної структури.

У пареміях вживаються **дієслова**, які належать майже до всіх класів, але найчастотнішими є назви дій людей і предметів, психо-фізичних станів, дієслова руху, відчуття, розумової діяльності, ставлення до навколишньої дійсності, та мовлення. Така дієслівна характеристика обумовлена тим, що паремії створені для того, щоб характеризувати діяльність людини у повсякденному житті, тому і найчастотнішими є дієслова, що позначають дії людей і предметів, і психо-фізичні стани.

У пареміях використовуються **прикетники**, які виражають різні ознаки: колір, розмір, вік, зовнішні та внутрішні властивості, часові та просторові

відношення. Найчастіше вживались прикметники, що виражають певні якості предмета, явища або людини, та зовнішніх і внутрішніх властивостей.

В пареміях зустрічаються усі класи **займенників**, і найчастіше вживаються особові, присвійні, заперечні та універсальні займенники.

У пареміях використовуються **числівники** різного типу: кількісні, порядкові, з великою перевагою перших.

4. Образність прислів'їв досягається виразними засобами, які містяться в образній основі вислову. Образи в англійських пареміях створюються назвами грошей, біблійних персонажів, релігійних явищ і понять, продуктів харчування, професій людей, роботи, дорогоцінних матеріалів, часу, частин тіла людини, родини, тварин та подорожей. Образність паремій передає інформацію за допомогою словесних образів, створених образотворчими засобами мови (тропами) – метафорою, метонімією. Для підсилення створених образів використовуються стилістичні прийоми різних рівнів: фонетичні (алітерація, асонанс, рима), морфологічні (використання інваріантного значення предметності, архаїчних і просторічних форм, поетизмів), синтаксичні (паралелізм).

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Прислів'я – це історично утворені мовні одиниці, які відображають мовну картину світу, зберігають, передають соціальний досвід та моделюють стереотипи поведінки. Своєю образністю, виразністю, компактністю прислів'я наближаються до фразеологізмів, але при цьому відрізняються від останніх здатністю висловлювати закінчену думку. Прислів'я співвідносяться з комунікативними одиницями вищого рангу, займають особливе місце у парадигмі текстів малої форми. Паремії займають особливе місце у фразеологічному фонді мови.

У сучасній лінгвістиці є кілька теорій, за якими прислів'я або входять у склад фразеології або не входять, або входять, але тільки у складі «пареміологічного мінімуму». Більшість науковців схильні розглядати паремії як фразеологізми, хоча існує декілька підходів щодо трактування обсягу фразеологічного фонду.

Паремії в більшій мірі, ніж одиниці будь-якого іншого структурного рівня мови, наділені національним колоритом. Вони є носіями характерних рис етнокультурного обличчя народу. В пареміях проявляється національно-культурна специфіка своєрідності побуту та життя того чи іншого народу, вірувань, менталітету. Ця специфіка містить в собі різні соціальні, етнографічні, географічні, історичні відомості й несе в собі асоціативно-образну інформацію носія мови. Яскравим елементом, через який можна простежити національну специфіку у прислів'ях та приказках, є власні назви, висловлювання відомих людей, цитати з книжок, певні явища, які притаманні тільки окремій національності. Власні назви кожної мови мають культурний характер. Вони зберігають у собі інформацію, яка може показати і історичний розвиток і взаємодію з іншими культурами.

Аналіз лексики показав, що перше місце серед іменників, які використовуються у пареміях, займають абстрактні поняття, назви процесів, результатів дії, вони використовуються для характеристики людини, для виявлення тих чи інших рис її характеру, проявів її психічного життя, діяльності. Часто вживаються назви різних предметів побуту, речей, назв тварин, явищ природи, які оточують людину. Головний напрям вживання цих слів у пареміях – це перенесення назви з чогось близького, зрозумілого на більш віддалене. Найчастіше вживаються дієслова, що позначають дії людей і предметів, а також психо-фізичні стани, це обумовлено тим, що паремії створені для характеристики діяльності людини у повсякденному житті.

Паремії представлені реченнями, що відрізняються за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні). Значно переважають розповідні та спонуальні речення, так як паремії це прості повчальні висловлювання народу, в яких відображається конкретно змодельована усталена поведінка.

За своєю структурою паремії можуть бути різного типу: прості односкладні та двоскладні (повні та еліптичні), а також складні речення (складносурядні та складнопідрядні). Паремії, що мають структуру складносурядного речення, містять 2, 3 або 4 простих речення. Складнопідрядні речення містять підрядні речення різного типу (підмета, додатка, обставини предикативне, означальне). Значно переважають у кількості прості двоскладні речення, бо чим структура простіше, тим воно ефективніше, а прислів'я повинне бути коротким влучним виразом. Прості односкладні речення трапляються рідко.

Образність прислів'їв досягається виразними засобами, які містяться в образній основі вислову. Образи в англійських пареміях створюються назвами різних предметів, осіб та явищ: грошей, біблійних персонажів, релігійних явищ і понять, їжі, професій людей, роботи і всього, що з нею зв'язано, дорогоцінних матеріалів, часу, частин тіла людини, родини, тварин та подорожей. Образність паремій передає інформацію що сприймається відчуттями, уявленнями, за

допомогою словесних образів, створених образотворчими засобами мови (тропами) – метафорою, метонімією. Для підсилення створених образів використовуються стилістичні прийоми різних рівнів: фонетичні (алітерація, асонанс, рима), морфологічні (використання інваріантного значення предметності, архаїчних і просторічних форм, поетизмів), синтаксичні (паралелізм).

Перспективу подальших досліджень з обраної проблематики вбачаємо у можливості подальшого дослідження паремій на предмет зв'язку їх лексичних, граматичних та стилістичних характеристик з впливом, який вони здійснюють у різних сферах життя, або зв'язку з між використанням паремій, та індивідуальними характеристиками людини, яка їх використовує.

RESUME

Nowadays linguists pay attention to the problems of the anthropological approach to linguistic studies, and especially in the question of folk culture and history reflection in the language. Linguists have always had an increased interest in the cultural and national specific of language units, as you can learn about various aspects and levels of realisation of certain cultural phenomena in a language. The ethno-cultural aspect deals with a variety of social, ethnographic, geographic, historical information and bears the associative imagery information of the native speaker. That is why a lot of scholars are interested in proverbs and sayings so much. Proverbs are studied as a field of both literature and linguistics. Therefore, there are different points of views as to how proverbs and sayings should be treated: as a folk genre, or as functional units of language that belong to the idiomatic stock of the language.

Proverbs and sayings have been studied by many scholars: A.V. Kunin included proverbs and sayings into his dictionary of phraseological units, V.V.Vynohradov and S.I. Ozhehov studied Russian proverbs and sayings, V.L.Arkhangelskiy, V.N. Telia, N.N.Amosova dealt with different issues of proverbs and sayings in English. Among foreign paremiology scholars there are B. Mieder and V.H.Collins who studied English proverbs and sayings.

The phraseological stock of a language refers to the part of the lexicon that reflects lingvo-cultural peculiarities of the native speakers, and it is a mirror in which the nation finds its national identity and worldview. So proverbs and sayings are the source that can be studied in terms of lingvo-cultural information.

This research work deals with a part of the language phraseological stock, which contains proverbs and sayings, i.e. language units that reflect the culture and mentality of the British people.

Proverbs and sayings are the widespread genre of folklore. They appeared in ancient times and were created by people during the entire history of their existence. The rhyme and simple forms made the proverbs and sayings memorable and usable.

The topicality of this study is determined by the growing interest in the phraseological part of the language that reflects lingvo-cultural features of the language – proverbs and sayings.

The object of this study is English proverbs and sayings.

The subject of study is the lexical, grammatical and stylistic features of proverbs and sayings in the English language .

The aim of the investigation is the analysis of lexicon, grammatical structures, as well as stylistic features, and lingvo-cultural components of English proverbs and sayings.

In order to achieve the aim it is necessary to solve certain **tasks**:

- 1) to identify proverbs and their place in the language;
- 2) to investigate linguo-cultural peculiarities of proverbs;
- 3) to analyze the lexical content of English proverbs and sayings;
- 4) to classify British proverbs according to their purpose of utterance and structure;
- 5) to describe the stylistic features of proverbs in English.

Research Methods. The method of total selection was used to choose the proverbs that serve as the research material; the method of linguistic description and observation was used to systematize and classify the material of investigation; the analysis of dictionary definitions was used to describe the semantics of linguistic units; the elements of quantitative analysis helped to find out the frequency of different parts of speech use and to explore the peculiarities of their structures; the linguistic analysis of the linguistic literature provided information concerning the problems which are close to the topic under the consideration.

The **theoretical** value of the work consists in the further study of proverbs as part of phraseology and identifying the ways of national-cultural manifestation through the language.

The **practical** value of this can be found in the possibility of using the results of the research in theoretical courses of linguistics, during the practical classes of English, in research papers and theses.

The research material was 520 English proverbs taken from the website of English proverbs and sayings, which was the most visited by the internet users.

Approbation. The results were presented in two publications:

1) "National Specific of Proverbs", which was published in the collection of the articles of the VI All-Ukrainian Scientific Conference of Students and Young Linguists "Modern Philological Studies and Foreign Language Learning in the Context of Intercultural Communication" held in Zhytomyr Ivan Franko State University, 22, March 2014.

2) «Communicative Classification of Proverbs», presented at the II International Students' Conference "English in Interdisciplinary Context of Life-Long Education", which was organised by Kanianetz-Podilsky Ivan Ohienko National University, from 22 April to 16 May 2014.

The structure of the work. The paper consists of an introduction, two chapters, conclusion to each of the chapters, general conclusions, references and appendix. The total volume of the diploma work is 75 pages.

The introduction of the research defines the aim and tasks of the paper, its theoretical and practical value.

Chapter 1 describes proverbs as phraseological units, defines the ethno-cultural element, analyzes and displays it in the language, specifies the characteristics of the English sentence structure and describes the stylistic resources of the English language.

Chapter 2 analyzes the national peculiarities of the proverbs, shows the quantitative analysis of the lexical units of English proverbs, classifies proverbs according to the purpose of utterance and concentrates on their stylistic features.

References include 84 items, including English resources.

The general **conclusions** summarize the research and outline the prospects for further development of the topic under analysis.

The items which are submitted to defence:

1. Ethno-cultural peculiarities of English proverbs are manifested in the use of lexical units that carry the associated imagery information of native speakers and express ethnographic, social, geographical, historical data, which are reflected in anthroponimical components (the names of ordinary people, real historical figures, biblical characters), names of nationalities, names of the elements that reflect the social structure, names of cities, areas, names of animals that bear certain associative images.

2. Proverbs are the sentences that vary according to the purpose of utterance (declarative, interrogative, imperative sentences). Most proverbs in English are declarative and imperative structures. These types of sentences, in which specifically shaped and established point of view is reflected, are typical instructive expressions of people. Interrogative and exclamatory sentence structures are rare among English proverbs, because they do not contain the idea or piece of advice about specific situations or life truths.

The structure of the proverbs can be different: simple one-member sentences, two-member sentences (complete and elliptical) and composite sentences (compound and complex). Proverbs with the structure of compound sentences contain 2, 3 or 4 clauses. Subordinate clauses can be of different types (subject, predicative, object, attributive or adverbial).

3. English proverbs and sayings contain different parts of speech. The most frequent are nouns, verbs, adjectives, pronouns, numerals. They name or point to the things, name the actions, states, qualities and quantities.

The verbs used in the proverbs and sayings belong almost to all classes, but the most frequent are the names of the people's and the subject's actions, the names of states, the verbs of the movement, sense perception, mental activity, the attitude to the world around and the words of speaking.

The adjectives used in the proverbs express color, size, age, appearance and inner qualities.

Proverbs and sayings contain all kinds of pronouns. Personal, possessive, negative and universal are the most numerous.

Cardinal and ordinal numerals can be used in proverbs, cardinals predominating to a great extent.

4. The imagery of proverbs is achieved by expressive means. Images in British proverbs are created by the names of money, biblical characters, religious phenomena and concepts, food, people's professions, work, precious materials, time, human body parts, family, animals and travelling. Proverbs imagery conveys information through verbal images created by special figures of speech (tropes) - metaphor, metonymy. Stylistic devices of different levels are used to intensify the images: phonetic (alliteration, assonance, rhyme), morphological (using the invariant meaning of objectivity), lexical (archaic and popular language forms, poetic words) as well as syntactic (parallelism).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амосова Н.Н. Основы английской фразеологии. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1963, 207 с.
2. Англійська Мова. Com. Підрядні речення в англійській мові. [Електронний ресурс] – [Режим доступу]: <http://angliyska-mova.com/pridatkovi-rechennya-v-anglijskijj-movi/>
3. Ануфрієв О.М. Етнокультура в системі національної культури. [Електронний ресурс] / О.М. Ануфрієв – Режим доступу: <http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=2396>
4. Аракин В.Д. Сравнительная типология английского и русского языков. – М.: Просвещение, 1989. – 256 с.
5. Арделян О. Культурно-національна конотація англійських фразеологізмів, Наукові записки, Східна філологічні науки, вип. 89(1), Кіровоград, Україна, - С.270-274.
6. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования.) / И. В. Арнольд. – М.: Флинта-Наука, 2009. – 384 с.
7. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (Стилистика декодирования). / И. В. Арнольд. – Л.: Просвещение, 1981. – 295 с.
8. Архангельский В.Л. Устойчивые фразы в современном английском языке. / В.Л. Архангельский. – Ростов н/Д., 1964. – 276 с.
9. Баран Я. А. Основні питання загальної та німецької фразеології: Монографія / Я. А. Баран. – Л.: Вища школа, 1980. – 128 с.
10. Бархударов Л. С. Структура простого предложения современного английского языка / Л. С. Бархударов. – М.: Высшая школа, 1966. – 250 с.
11. Бех П.О. Неперекладне в перекладі // Теорія і практика перекладу. – К.: Вища шк., 1992. – Вип.18. – 194 с..
12. Бондарко А. В. Теория функциональной грамматики. Персональность. Залоговость. / А. В. Бондарко. – С.Петербург: Наука, 1991. - 370с.

- 13.Борухович Г.Й. Про можливість використання семантичних класифікацій дієслова в аналізі незайменникових неінверсованих питань в англійській мові / Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки. – 2002. – №3.
- 14.Булаховський Л.А. Вибрані праці в п'яти томах / Л.А. Булаховський – К.: 1978. – Т.3 - 591 с.
- 15.Введение в сравнительную типологию английского, русского и украинского языков / К. К. Швачко, П. В. Терентьев и др. К.: Высшая школа, 1977. – 148 с.
- 16.Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов / Л.Г. Верба – Вінниця: Нова кн., 2003. – 187с.
- 17.Виноградов, В. В. Основные типы лексических значений слова / В. В. Виноградов // Лексикология и лексикография : избранные труды. – М.: Наука, 1977. – С. 162-189.
Те ж саме [Електронний ресурс]. – URL:
<http://www.philology.ru/linguistics2/vinogradov-77a.htm>
- 18.Виноградов В.В. Основные понятия русской фразеологии как лингвистической дисциплины. «Труды юбилейной научной сессии ЛГУ», Л, 1946. – С. 45-69.
- 19.Вікіпедія. Вульгаризми. [Електронний ресурс] – [Режим доступу]:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/Вульгаризм>
- 20.Вікіпедія. Діалектизми. [Електронний ресурс] – [Режим доступу]:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/Діалектизм>
- 21.Вікіпедія. Літота. [Електронний ресурс] – [Режим доступу]:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/Літота>
- 22.Вікіпедія. Рима. [Електронний ресурс] – [Режим доступу]:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/Рима>
- 23.Грицанов А. А. Всемирная энциклопедия: Философия / Главн. науч. ред. и сост. А. А. Грицанов. - М.: АСТ, Мн.: Харвест, Современный литератор, 2001. – 316 с.

- 24.Дубровин М. И. Русские и английские идиомы / М. И.Дубровин – Москва: ИЛБИ, 2000. – 412 с.
- 25.Дуденко О. В. Номінативна та комунікативна природа українських паремій: дис.канд. філол. наук: 10.01.01 / О. В. Дуденко. – Умань, 2002. – 218 с.
- 26.Етимологічний словник української мови: В. 7 т. Том другий (Д-Копці) / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Редкол. О. С. Мельничук (головний ред.), В.Т. Коломієць, О.Б.Ткаченко та ін.— К.: Наук. думка, 1985. – 572 с.
- 27.Етнічна культура, Вікіпедія. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Етнічна_культура
- 28.Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності / С.Я. Єрмоленко — К.: Довіра, 1999. – 431 с.
- 29.Єрченко П.Г. Іноземна філологія. //Респ. Міжвід.наук. Зб. - Львів: .- 1994. – Вип. 107. – С. 98.
- 30.Єрченко П.Г. Класифікація фразеологічних одиниць /П.Г. Єрченко – У зб.: Іноземна філологія. – Вип.107. – 1994. – 116 с.
- 31.Жуковська В.В. Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник. / В.В. Жуковська – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 240 с.
- 32.Звегинцев В.О. Предложение и его соотношение к языку и речи / В.О. Звегинцев. – М.: МГУ, 1976. – 170 с.
- 33.Зорівчак Р.П. Реалія і переклад / Р.П. Зорівчак - Львів: Вид-во при ЛНУ, 1989. – 216 с.
- 34.Ильиш Б.А. Строй современного английского языка / Б.А. Ильиш – Л.: Просвещение, 1971. – 365с.
- 35.Качалова Л.П. Введение в педагогическую профессию / О. И. Коурова, Л.П. Качалова . – 2001. – 296 с.
- 36.Кобрина Н.А. Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. Учебное пособие для студентов педагогических институтов и

- университетов по специальности № 2103 "Иностранные языки". / Кобрина Н. А., Корнеева Е.А. и др. - СПб., СОЮЗ, 1999. - 496 с.
- 37.Кобрина Н.А. Грамматика английского языка. Синтаксис / Н. А. Кобрина, Е. А. Корнеева, М. И. Оссовская, К. А. Гузеева. – М.: Просвещение, 1986. – 160 с.
- 38.Колегаева И. Текст как единица научной и художественной коммуникации. / И. Колегаева. – Одесса: редакционно-издательский отдел обласного управления по печати, 1991. – 122 с.
- 39.Коллинз В.Х. Книга английских идиом/ В.Х.Коллинз. – Ленинград: Государственное учебно-педагогическое издательство министерства просвещения РСФСР, Ленинградское отделение, 1960. – 259 с.
- 40.Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. / За ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Либідь, 2001. – 224 с.
- 41.Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської і української мов / І. В. Корунець. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 464 с.
- 42.Кох В.А. Предварительный набросок дискурсивного анализа семантического типа / В.А. Кох // Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Прогресс, 1978. – С. 163 - 164.
- 43.Кунин А.В. Английская фразеология / А.В. Кунин. – М.: Выс. шк., 1990. – 343 с.
- 44.Кунин А.В. Англо-русский фразеологический словарь /Лит. ред. М.Д. Литвинова. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Рус.яз.,1984. – 944 с.
- 45.Кунин А.В. Фразеологія сучасної англійської мови / А.В. Кунин - М.: Міжнародні відносини, 1996. – 183 с.
- 46.Лекант П.А. К вопросу о категории безличности. Тенденции развития грамматического строя русского языка / П.А. Лекант – М.: Наука, 1994. – 245с.
- 47.Лингвистический энциклопедический словарь / [упоряд. В.Н. Ярцева]. – М.: Советская Энциклопедия, 1990. – 685с.

- 48.Лінгвіст. Загальна граматична характеристика прикметників. – [Електронний ресурс], Режим доступу: <http://www.linguist.univ.kiev.ua/WINS/pidruchn/adjectif/prikm.htm>
- 49.Лосєв І. В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст: посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Лосєв. – К. : Либідь, 1995. – 224 с.
- 50.Мацак Ж.Г., Кременчуцький державний політехнічний університет ім. М.В.Остроградського, Паремія як перекладацька проблема [Електронний ресурс] / Ж.Г. Мацак – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_DNI_2008/Philologia/33540.doc.htm
- 51.Мех Наталля Мова, культура, етнокультура [Електронний ресурс] / Н. Мех – Режим доступу: <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine63-16.pdf>
- 52.Мокиєнко В.М. Славянская фразеология / В.М. Мокиєнко. – М.: Высш. шк., 1989. – 207 с.
- 53.Мороховський А. Н. Стилистика англійського мови: Учебник / А. Н. Мороховський, О.П. Вороб'єва, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – К.: Вища шк., 1991. – 272 с.
- 54.Мостовий
- 55.Ожегов С.И. О структуре фразеологии. Лексикографический сборник. / С.И. Ожегов. – Вып. II, 1957. – С. 40.
- 56.Ожегов С.И. Словарь русского языка. – М.: Рус. яз., 1981. – 816 с.
- 57.Пермяков Г.Л. Основы структурной паремиологии (Исследования по фольклору и мифологии Востока) / Г.Л. Пермяков. – М.: Наука, 1988. – 236 с.
- 58.Пєфтієва О. Ф. Семантична характеристика образних іменників-найменувань особи / О. Ф. Пєфтієва // Маріупольський державний гуманітарний університет.
- 59.Почепцов Г. Г. Синтагматика англійського слова / Г. Г. Почепцов. – К.: Вища школа. – 1976. – 109 с.

60. Просте речення. [Електронне джерело]– Режим доступу:
<http://opentalk.org.ua/langstory/proste-rechennya>.
61. Птушко С.В. Лингвистический статус паремий, [Електронний ресурс] / С.В. Птушко – Режим доступу:
http://www.rusnauka.com/5_PNW_2010/Philologia/59172.doc.htm
62. Раєвська Н.М. English lexicology / Н.М. Раєвська. – Київ: Головне видавництво видавничого об'єднання «Вища школа», 1991. – 302 с.
63. Самойленко О.П. Національна специфіка паремій / О.П. Самойленко // Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців за міжнародної участі. Том 2 – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 335 с.
64. Самолюк М. В. Просте речення з формальним підметом в сучасній англійській мові. – [Режим доступу]: eprints.zu.edu.ua/5783/1/315-317.pdf
65. Сивакова А.К. Имя собственное в структуре фразеологизмов современного английского и белорусского языков / А.К. Сивакова, Т.Н. Шагун
66. Swan M. Practical English Usage. Second Edition. International Student's Edition / M. Swan. – Oxford: Oxford University Press, 1995. – 654 p.
67. Словник української мови: Том п'ятий Н-О / Редкол. І.К.Білодід та ін., редактори тому: В.О. Винник, Л.А.Юрчук – К.:«Наукова думка», 1974. – 704 с.
68. Смит, Л.П. Фразеология английского языка Текст. / Л.П. Смит / пер. с англ. М.: Учпедгиз, 1959. – 208 с.
69. Сусов И.П. Семантическая структура предложения / И.П. Сусов– Тула: 1973. – 283с.
70. Теля В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты / В.Н. Теля – М.: Языки русской культуры, 1996. – 288 с.
71. УкрЛіт. Архаїзми. Поетизми. Жаргонізми. Інверсія. – [Режим доступу]: <http://www.ukrlit.vn.ua/info/criticism/archaisms.html>

- 72.Чейф У.Л. Значение и структура языка / У.Л. Чейф– М.: Прогресс, 1975. – 432 с.
- 73.Шевченко Л.І. Проблеми інтелектуальної еволюції української літературної мови: теорія аналізу: монографія / Л.І. Шевченко. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2001. – 478 с.
- 74.Ющук І. П. Українська мова / І. П. Ющук. - К.: Либідь, 2004. – 640с.
- 75.American-Ukrainian Club. Просте речення. – [Режим доступу]: <http://www.chasipodii.net/mp/article/2038/?vsid=040067543ce11ae55eb2b2b33fa4b7d8>
- 76.Chambers Dictionary of Idioms: English-Ukrainian semibilingual. – К.: Всеуито, 2002. – 475 с.
- 77.CorrectEnglish . [Електронний ресурс], Режим доступу: www.correctenglish.ru
- 78.English Learning Resources. - [Електронний ресурс], Режим доступу: <http://english.al/proverb>
- 79.Galperin I.R. Stylistics. – М.: Высшая школа, 1971. – С. 37.
- 80.Longman Exams Dictionary. Pearson Education Limited, 2006. – 1833 p.
- 81.Oxford Dictionaries. Language matters. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/ain%27t?q=ain%27t>
- 82.Samoilenko O.P. Communicative Classification of Proverbs / O.P. Samoilenko// Round Table II International Students' Conference "English in Interdisciplinary Context of Life-Long Education", organised by Kanianetz-Podilsky Ivan Ohienko National University.
- 83.The Free Dictionary. - [Електронний ресурс], Режим доступу: <http://idioms.thefreedictionary.com>
- 84.The Phrase Finder. - [Електронний ресурс], Режим доступу: <http://phrases.org.uk/meanings/proverbs.html>